

Пашкевіч, Т. Праз агонь, ваду і медныя трубы... / Т. Пашкевіч // Вітебскіе весті. – 2018. – 26 мая. – С. 10.

ПРАЗ АГОНЬ, ВАДУ И МЕДНЫЯ ТРУБЫ...

У першы свой баявы вылет з вышыні ў 4 км браслаўчанін Уладзімір Лясовіч (на фота) убачыў мільгаючыя ў нізе агенъчыкі, «нібы зварка працуе», і спытаў камандзіра, што там адбываецца. У адказ пачуў: «Па нас страляюць. З аўтаматаў. Не пусцілі б «трубу».

Што такое «труба», ён ужо чуў ад таварышаў – ракета з цеплавой галоўкай навядзення. Вышыня палёту ад яе не ратавала. Але насы пілоты знайшлі спосаб скідвання яе з хваста – на цэль заходзілі з боку сонца, прыціскаліся да храбтоў гор – і ракета губляла арыентацыю.

Верталёт Уладзіміра Лясовіча ракета ні разу не зачапіла. А вось адмесін ад пададання з іншай зброі яго машина мела не адну.

– Адваяваць два з паловай гады і не мець драпін немагчыма, – казаў мой субяседнік.

Увогуле яму шанцавала. Магчыма, aberagaў лёс, а магчыма, дапамагаў вопыт. 360 баявых вылетаў – адзін з самых высокіх паказчыкаў сярод аднапалчан.

Першы раз у Афганістан лейтэнант Лясовіч трапіў у 1982 годзе. Вайна там ішла не першы год, і кожны ваеннаслужачы ведаў: заўтра можа быць загад адпраўляща выполнваць інтэрнацыянальны абавязак. Уладзімір пра гэта не думаў. Лічыў, што на тое ён і прафесіянальны ваенны, каб быць там, куды накіруе Радзіма.

1 верасня разам з іншымі верталётчыкамі прыземліўся на авіябазе Баграм. Нягледзячы на восень, там было спякотна. Спупок тэрмометра ўзнімаўся вышэй за 40 градусаў. Навічкам далі час на акліматызацыю. А далей палёт за палётам, здаралася і па тры на дзень.

Наносілі бомба–штурмавыя ўдары, знішчалі апорныя пункты душманаў, над «зялёнкай» прыкрывалі наступленне пяхоты, суправаджалі калоны...

— Пра тое, што можаш не вярнуцца з чарговага палёту, не задумваўся, Але кожны з нас ведаў: лепш загінучь са сваёй машынай, чым трапіць у палон. Там таксама будзе смерць, але больш пакутлівая.

Толькі на вайне без ахвяр не бывае. І яму давялося на «Чорным цюльпане» прывозіць на радзіму цынкавыя труны, у тым ліку і ў Віцебск.

На пытанне, як яго родныя перажылі камандзіроўку сына і мужа ў Афганістан, Уладзімір Фёдаравіч адказаў:

— Па-рознаму. Вядома, хваляваліся. Жонка з сынам жыла сярод такіх жа «камандзіраваных», жанчыны падтрымлівалі адна адну. Цяжэй было маці. Таму ёй не сказалі, калі зноў, ужо ў 1986 годзе, быў накіраваны ў Афганістан.

У другі раз туды Уладзімір Лясовіч прыбыў ужо ў званні капитана. У гэты перыяд змянілася тактыка палётаў — з вышыні ў 3 — 4 км спусціліся да 50 метраў. А для гэтага патрабаваліся болын значныя вопыт і майстэрства, якія Уладзімір Фёдаравіч ужо меў.

За ўдзел у вайсковай аперацыі ў цяніне Пандшэр, дзе на працягу месяца вадзіў калоны, прыкрываў ад душманскіх засад і нападзенняў пяхоту і дэсантнікаў, Уладзімір Фёдаравіч быў узнагароджаны першым ордэнам Чырвонай Зоркі.

— Калі ў небе чуўся гул верталётаў, праціўнік адступаў ці затойваўся. Душманы веда скінутая бомба—другая — і нічога не застанецца. Таму верталёты былі надзейным прыкрышчём для нашых войск, — падзяліўся Уладзімір Лясовіч.

За баявыя заслугі ён атрымае яшчэ адзін ордэн Чырвонай Зоркі, некалькі медалёў, Ганаровую грамату Вярхоўнага Савета СССР, Падзяку камандуючага Туркестанскай ваеннай акругі. Памяць захавае розныя моманты той вайны — радасць перамог і горыч страт. І яму давялося падаць, калі, здавалася, да зямлі рукој падаць і праз хвіліну чакае гібелль. Але ў апошні момент удавалася выйсці з крытычнай сітуацыі, і машына зноў набірала вышыню. І на ўсё жыццё застаецца ваеннае братэрства з тымі, з кім давялося прыйсці праз Афганістан. Гэтымі дня Уладзімір Фёдаравіч чакае да сябе ў госці Яўгена Скварцова — саслужыўца і таварыша: калі верталёт аднаго з іх ішоў у атаку, другі яго страхаваў. Такое сяброўства праверана вайной і мірным жыццём.

Сёння Уладзімір Лясовіч працуе на турыстычнай базе «Браслаўскія азёры», прымае ўдзел у розных грамадска-патрыятычных мерапрыемствах. Ахвотна адгукaeцца на запрашэнні школьнікаў, якіх хвалюе тэма вайны і якія жадаюць пачуць праўду ад сведкі тых падзеяў.

Тамара **ПАШКЕВІЧ**,
фота аўтара і з архіва
Уладзіміра **ЛЯСОВІЧА**